

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 8

“R2R สร้างสรรค์ สู่การเปลี่ยนแปลง”

วันพุธที่ 22 กรกฎาคม 2558

ณ ชั้น 2 อาคารศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผลงาน R2R ดีเด่น “สร้างการเรียนรู้กับคุณภาพและความปลอดภัย”

เวลา 13.00 - 14.30 น. ห้อง Sapphire 206

ศรินรา ทองมี

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

หัวข้อเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของงานติดตามและตรวจวัดระดับยา Amikacin ในเลือด

โดย เกษัชรคลินิกศูนย์การแพทย์ โรงพยาบาลกรุงเทพ

วิทยากร เกษัชรสรารกร ละอองแก้ว ศูนย์การแพทย์โรงพยาบาลกรุงเทพ

ยา Amikacin เป็นยาปฏิชีวนะแต่ยากลุ่มนี้มีปฏิกริยาไม่พึงประสงค์ที่สำคัญคือพิษต่อไตถ้าให้ในขนาดที่ไม่เหมาะสมเป็นเวลานาน เกษัชรสรารกร ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลด้านการใช้ยาในโรงพยาบาลกรุงเทพซึ่งคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้ยาของผู้ป่วยและป้องกันไม่พึงประสงค์จากยาแก่ผู้ป่วยเพราะถ้าเกิดภาวะ Acute kidney injury (AKI) แก่ผู้ป่วยจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการรักษาแก่ผู้ป่วยมาก

จากสถิติที่ผ่านมาของโรงพยาบาลกรุงเทพ ปี พ.ศ.2552 พบว่ามีผู้ป่วยที่รักษาด้วยยา Amikacin 19 ราย เกิดภาวะ Acute kidney injury 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3 ผู้ศึกษาจึงได้ทำการพัฒนาคุณภาพการบริการโดยเพิ่มขบวนการดูแลและการคัดกรองผู้ป่วยเพื่อลดภาวะ Acute kidney injury จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2556-2557 ไม่พบผู้ป่วยผู้ป่วยเกิดภาวะ Acute kidney injury จากการใช้ยา Amikacin

แต่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการตรวจหาระดับยา Amikacin ใน Serum ของผู้ป่วยที่ได้รับยา Amikacin เพื่อใช้ในการติดตามการรักษาของแพทย์จึงทำให้เกิดคำถามว่า “ความคุ้มค่าในการจ่ายเงินเพิ่มหรือไม่” ผู้วิจัยจึงได้ไปทำการทบทวนวรรณกรรมมาอ้างอิงพบว่า มีเอกสารของประเทศอเมริกาได้ทำการเฝ้าระวังผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงสูงที่ได้รับการรักษาด้วยยา Amikacin โดยการตรวจหาระดับยา Amikacin ใน Serum ผู้ป่วยพบว่าใช้งบประมาณ 300 USD แต่ถ้าไม่ตรวจและผู้ป่วยเกิดภาวะ Acute kidney injury ต้นทุนในการรักษาเพิ่มขึ้นเป็น 4,500 USD

ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาเอกสารย้อนหลัง 2 ปีในโรงพยาบาลกรุงเทพโดยจุดประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยที่ได้ที่ได้รับยา Amikacin และเกิด AKI พบว่า 1 ใน 3 พัฒนาไปเป็น Chronic kidney disease ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายการรักษาเพิ่มเฉลี่ย 300,000 บาท ต่อราย ดังนั้นจึงเกิดการจึงเริ่มทำโครงการเฝ้าระวังการเกิดฤทธิ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยการตรวจระดับยา Amikacin ใน serum ของผู้ป่วยที่ได้รับยา ระยะเวลาในการศึกษา ปี พ.ศ. 2556 - 2557 โดยคัดกรองผู้ป่วยที่มารับการรักษา และมีภาวะเสี่ยงสูงต่อการที่จะเกิดฤทธิ์ไม่พึงประสงค์จากยาดังนี้

1. ผู้ป่วยได้รับการรักษายามากกว่า 3 วัน
2. ผู้ป่วยสูงอายุ
3. ผู้ป่วยมีการทำงานของไตบกพร่อง

4. ผู้ป่วยมีภาวะการไหลเวียนของเลือดไม่คงที่

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ส่งตรวจเพิ่มค่ารักษา 1,000 บาท ซึ่งเทียบกับผู้ป่วยที่มีรายงานเกิดภาวะ AKI เพิ่มในช่วงก่อนการทำโครงการโรงพยาบาลต้องจ่ายค่ารักษาเฉลี่ยรายละ 300,000 บาท ซึ่งคุ้มค่ากับการตรวจเฝ้าระวังการเกิดฤทธิ์ไม่พึงประสงค์จากยาที่ต้องเพิ่มทุนการรักษาอาการข้างเคียงจาก

1. การนอนโรงพยาบาลนานขึ้น
2. ค่าวิชาชีพเฉพาะทางโรคไต
3. ค่าบริการเฉพาะทางของแพทย์โรคไต

สรุปโครงการวิจัยนี้เพิ่มคุณค่าเกิดผลดีต่อผู้ป่วยทำให้ผู้ป่วยปลอดภัยและประหยัดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล พ.ศ. 2556 ได้ประมาณ 40 ล้านบาท และ ปี พ.ศ. 2557 ได้ประมาณ 23 ล้านบาท

คำถามจากผู้สัมภาษณ์

คำถาม: เริ่มต้นโครงการพบปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

คำตอบ: ทำให้ผู้บริหารเห็นตระหนักและความสำคัญของความปลอดภัยของผู้ป่วย ความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์มากมายในการไม่ตรวจตรวจคัดกรอง เฝ้าระวังผู้ป่วยกลุ่มนี้โดยอ้างอิงงานวิจัยที่ผ่านมา ปฏิบัติงานอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ร่วมงานสายอื่นและผู้บริหารเห็นด้วย

คำถาม: R2R คืออย่างไรกับการทำงาน

คำตอบ: ทำให้คิดเป็นระบบมองการทำงานหลายมุมมีการประสานงานกับผู้ร่วมงานหลายแผนกทำให้เกิดการทำงานและการดูแลแบบสหสาขาวิชาชีพ